

**Hyvinkään koulumatkabarometri
2018**

Mikä koulumatkabarometri?

- Koulumatkabarometri on 4.-6. -luokan oppilaille suunnattu koulumatkaliikummista kartoittava kyselytutkimus.
- Kysely toteutetaan kahden vuoden välein (syksyisin). Seuraavan kerran kysely toteutetaan syksyllä 2020.
- Kyselyllä kerätään perustietoja koulumatkojen kulkutavoista, koetusta turvallisuudesta ja turvalaitteiden käytöstä.
- Kyselyn kohderyhmänä ovat neljännen, kuudennen ja kahdeksannen luokan oppilaat. Tavoitteena tavoittaa yli 50 % ikäluokista.
- Kysely toteutetaan nettikyselynä koulupäivän aikana. Vastaaminen vie yhdeltä oppilaalta aikaa 1-2 minuuttia. Vastaamiseen voidaan käyttää myös matkapuhelinta.
- Koulumatkabarometri palvelee kunnan viisaan liikkumisen edistämistyön seurantaa ja liikennekasvatustyön suunnittelua.
- Kyselyn tuloksista tehdään aina esittelyaineisto, joka käydään läpi oppilaiden kanssa. Tuloksista viestitään myös huoltajille.

Vuoden 2018 tuloksia

Vastausmäärä ja aineiston kattavuus

- Tutkimusajanjakso 10.9.-8.10. 2018
- Määräaikaan mennessä kyselyyn vastasi 1 076 oppilasta
- Vastaajamäärä kattaa yli 60 % kohdeikäluokista
- Tuloksia tarkastellaan kokonaisuutena ja luokka-asteittain

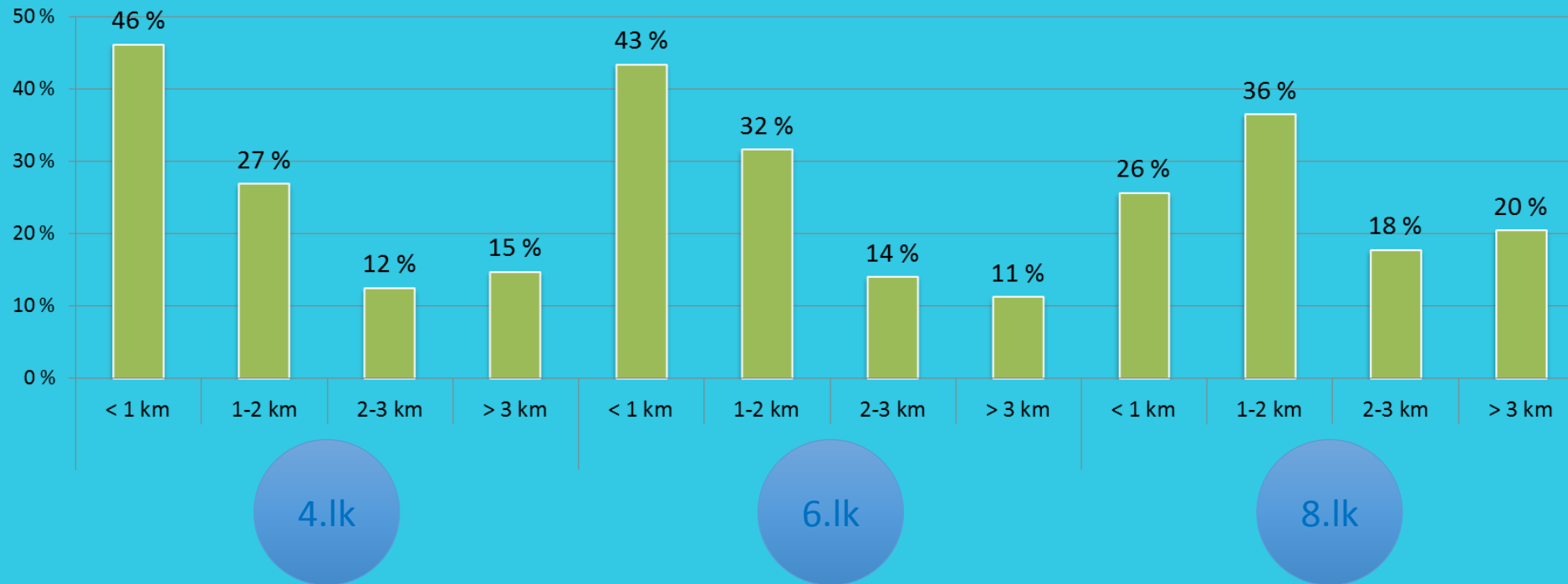
Koulu*	Luokka-aste			Yhteensä
	4.lk	6.lk	8.lk	
Aseman koulu	41	47		88
Hakalantalon koulu	50	15	1	66
Hyvinkäänkylän koulu	25	28		53
Hämeenkadun koulu	54	71		125
Härkävehmaan koulu	20	12	61	93
Kytäjän koulu	13			13
Martin koulu	6	32		38
Martinkulman koulu	6	10	8	24
Paavolan koulu		18		18
Pohjoispuiston koulu			110	110
Puolimatkan koulu	49	37	64	150
Svenska skolan i Hyvinge	7			7
Tapainlinnan koulu	33	32	77	142
Uudenkylän koulu	9	1		10
Vehkojan koulu	36	55	48	139
Yhteensä	349	358	369	1076
Ikäryhmän koko 2018	554	569	565	1688
Vastaus-%	63 %	63 %	65 %	64 %

* vastanneet koulut

Vuoden 2018 tuloksia

Koulumatkojen pituus

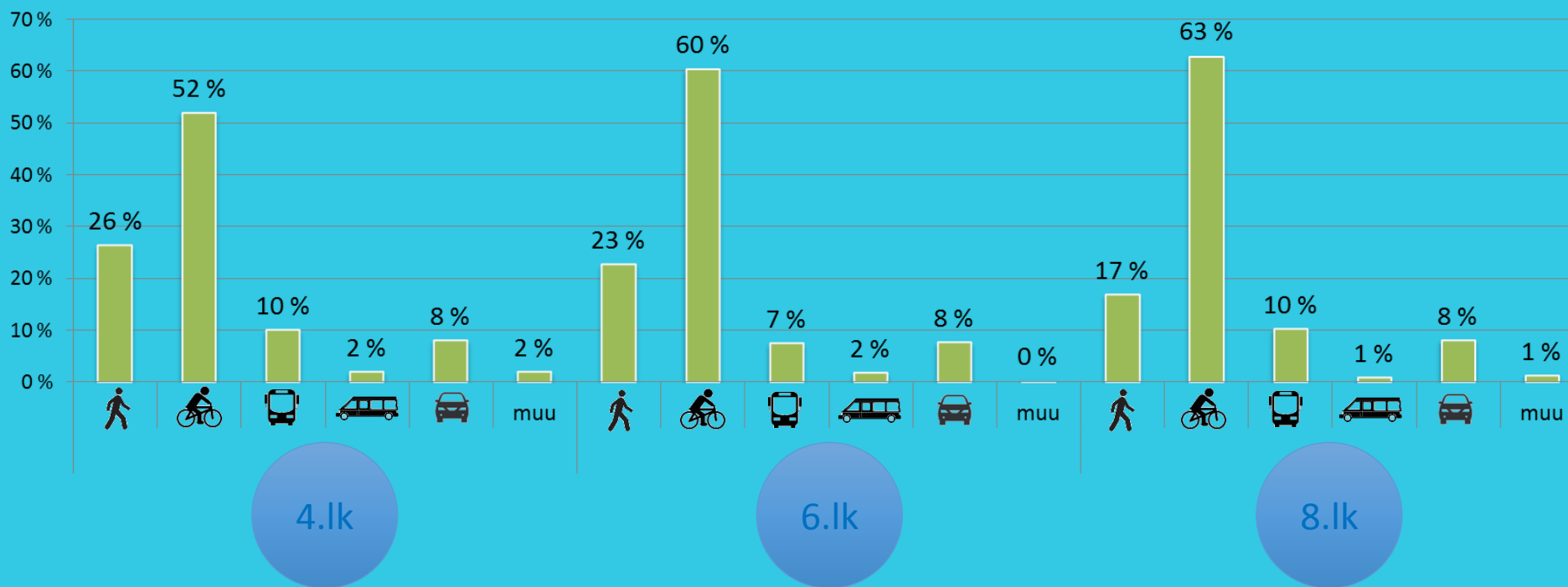

- Kouluverkon rakenne heijastuu koulumatkojen pituuteen, joka yhdessä erilaisten olosuhdetekijöiden kanssa vaikuttaa koulumatkoilla käytettäviin kulkutapoihin
- Koulumatkaliikunnan edistämisessä on paljon mahdollisuuksia lasten fyysisen kokonaisaktiivisuuden lisäämiseksi, etenkin 1-3 kilometrin pituisilla matkoilla

Vuoden 2018 tuloksia

Kuljutavat

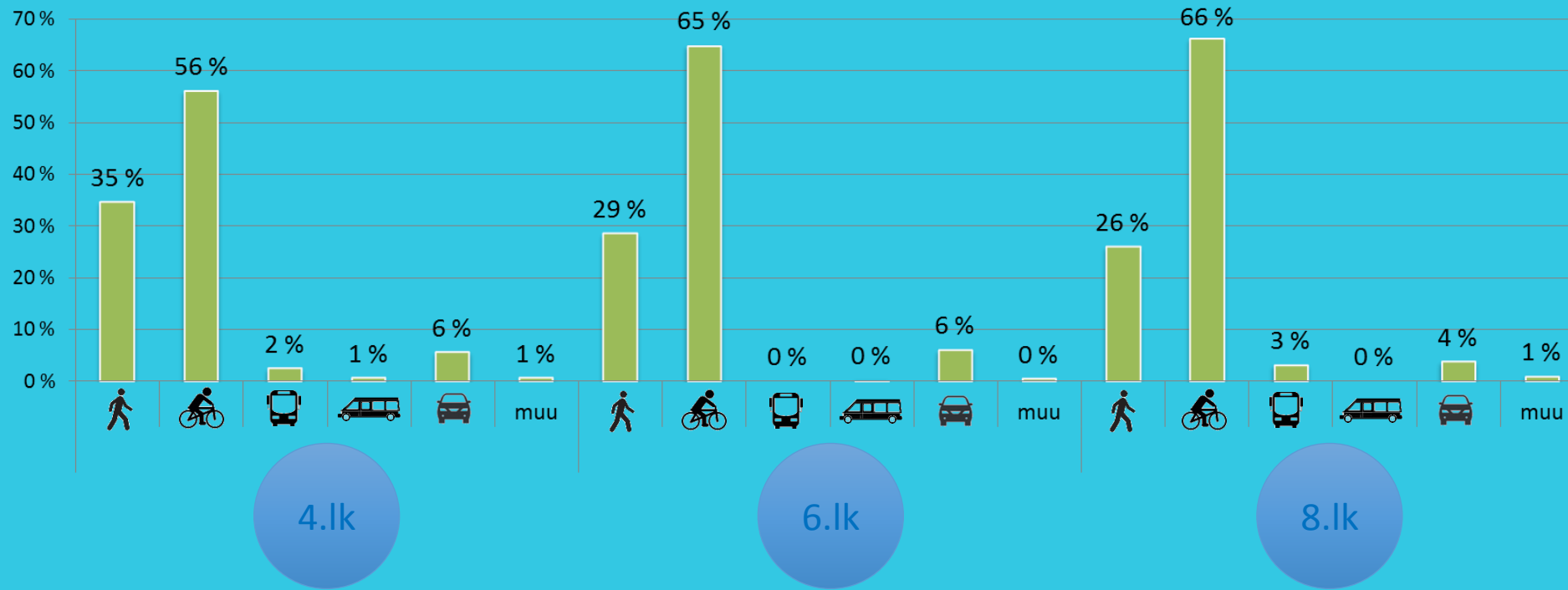
*Kuljutapaa kysyttiin vastauspäivän ja sitä edeltäneen koulupäivän osalta

- **Omin voimin:** neloset 78 %, kutoset 83 %, kasit 80 %
- **Linja-autolla tai koulutaksilla:** neloset 12 %, kutoset 9 %, kasit 11 %
- **Huoltajien kydyillä:** neloset 8 %, kutoset 8 %, kasit 8 %

Vuoden 2018 tuloksia

Alle 2 km koulumatkojen kuljutavat

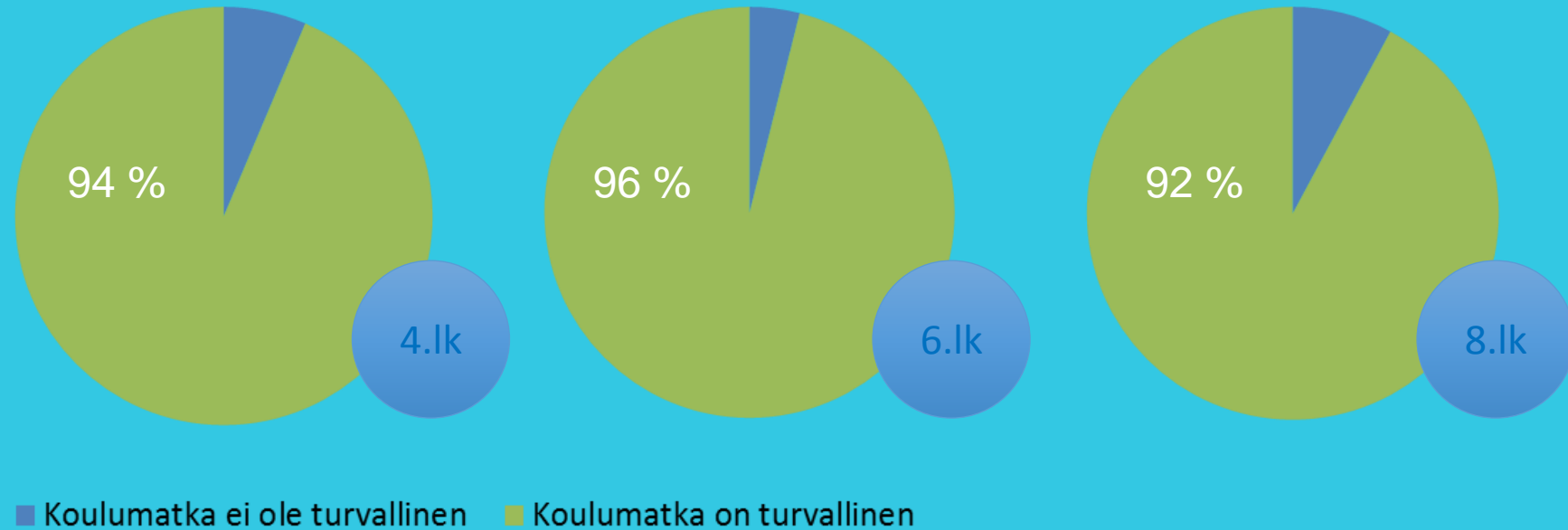
*Kuljutapaa kysyttiin vastauspäivän ja sitä edeltäneen koulupäivän osalta

- Lyhyistä koulumatkoista suurin osa tehdään kävelen tai pyörällä
- Huoltajien kyyditsemänä kouluun saapuu noin 6 prosenttia alakoulujen (4.lk ja 6.lk) oppilaista, mikä on varsin vähäinen määrä

Vuoden 2018 tuloksia

Koulumatkan koettu turvallisuus

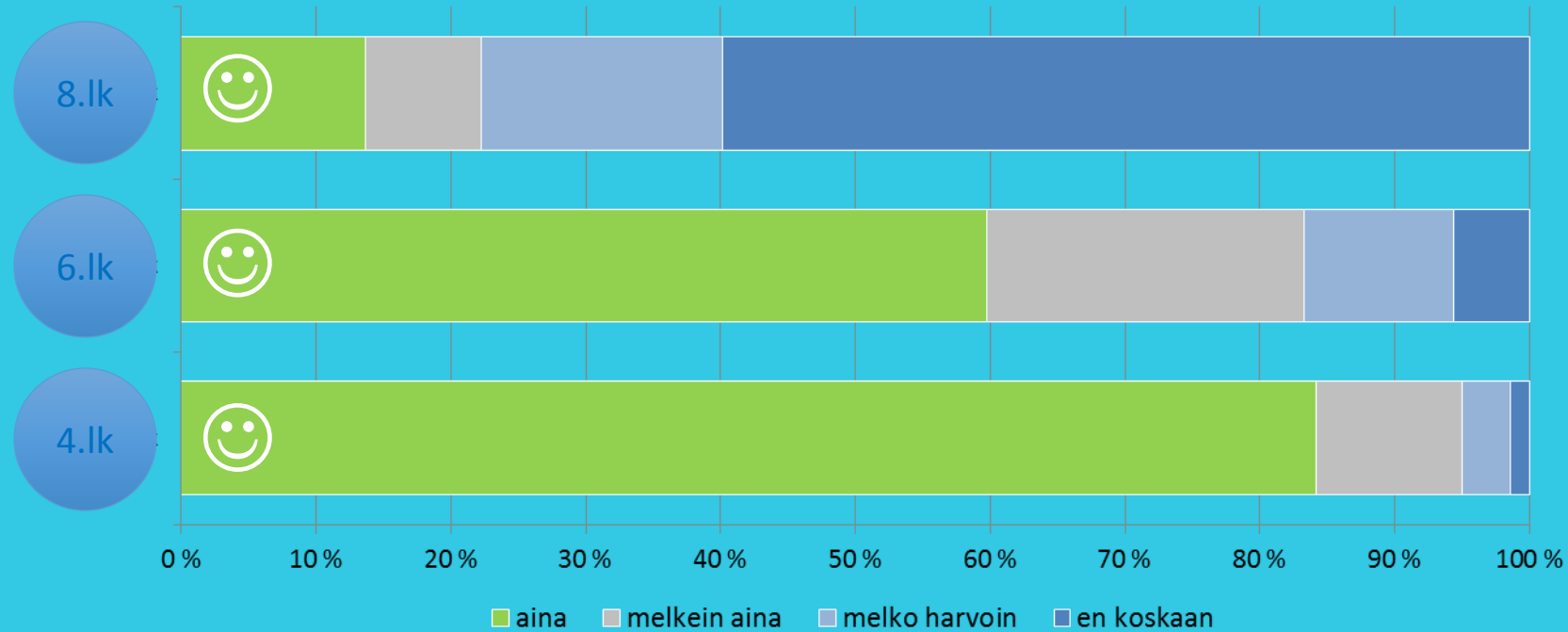

- Koulumatka koetaan pääsääntöisesti turvalliseksi kaikissa ikäryhmissä

Vuoden 2018 tuloksia

Pyöräilykypärän käyttö

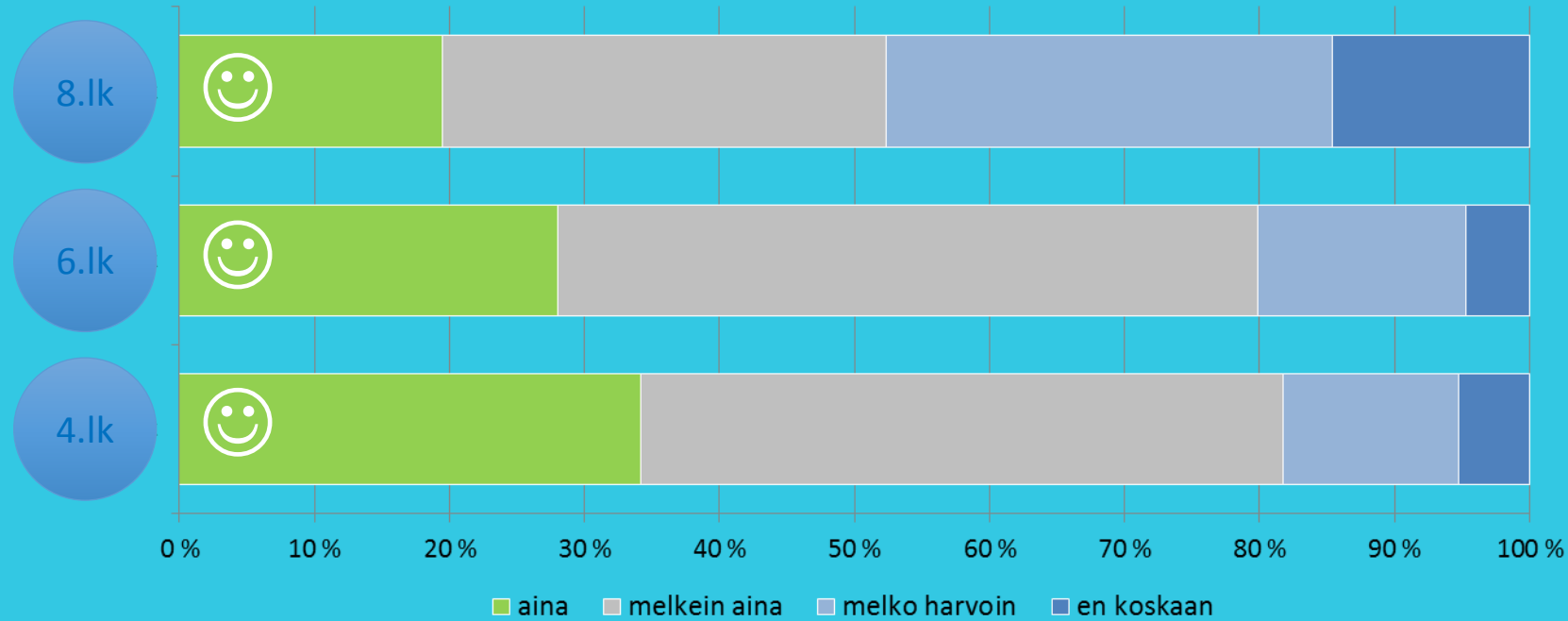

- Kypärän käyttöaste laskee nopeasti iän karttuessa
- Yläkoululaisten kypärän käyttö on vähäistä
- Valtakunnallisesti pyöräilykypärää käyttävien osuus on 44 % (2017/Liikenneturvan tarkkailut)

Vuoden 2018 tuloksia

Heijastimen käyttö

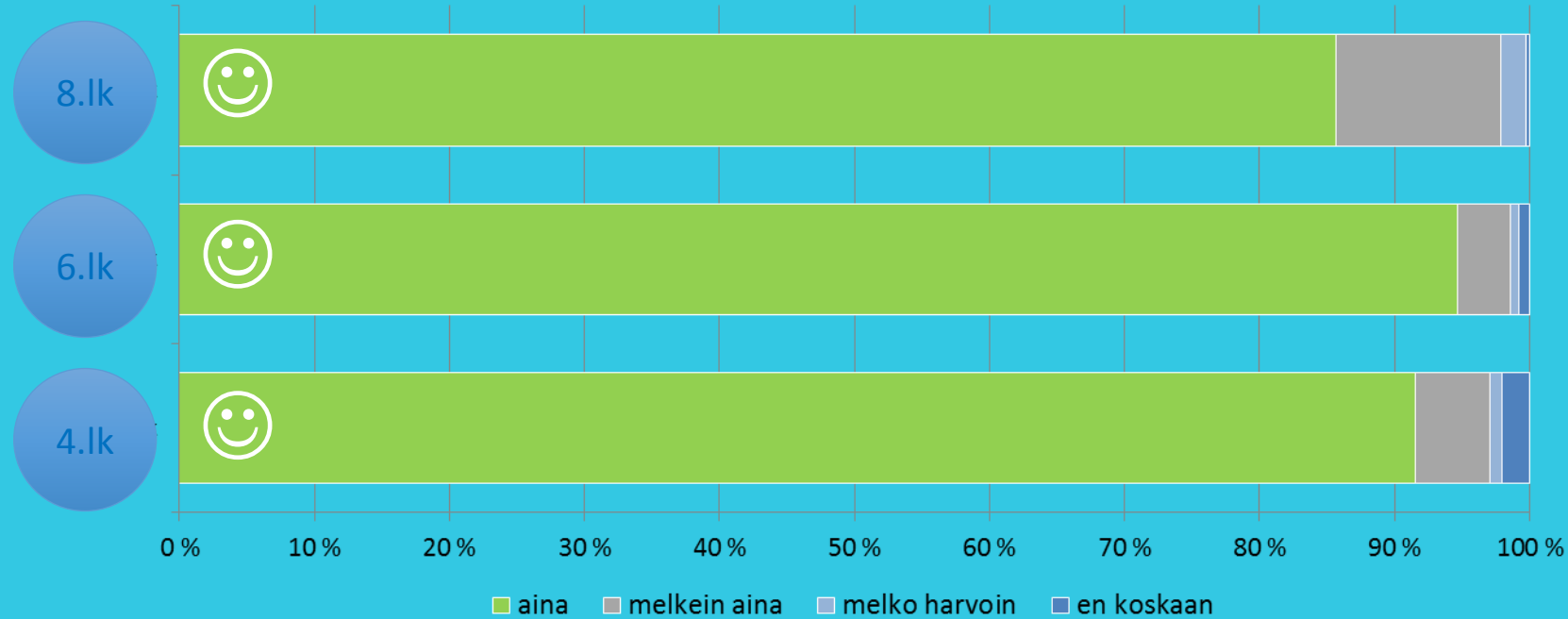

- Heijastimen käytössä ikäryhmien väliset erot hieman tasoittuvat
- Valtakunnallisesti heijastinta käyttävien osuus pimeään vuodenaikaan taajama-alueilla on 47 % (2017/Liikenneturvan tarkkailut)

Vuoden 2018 tuloksia

Turvavyön käyttö

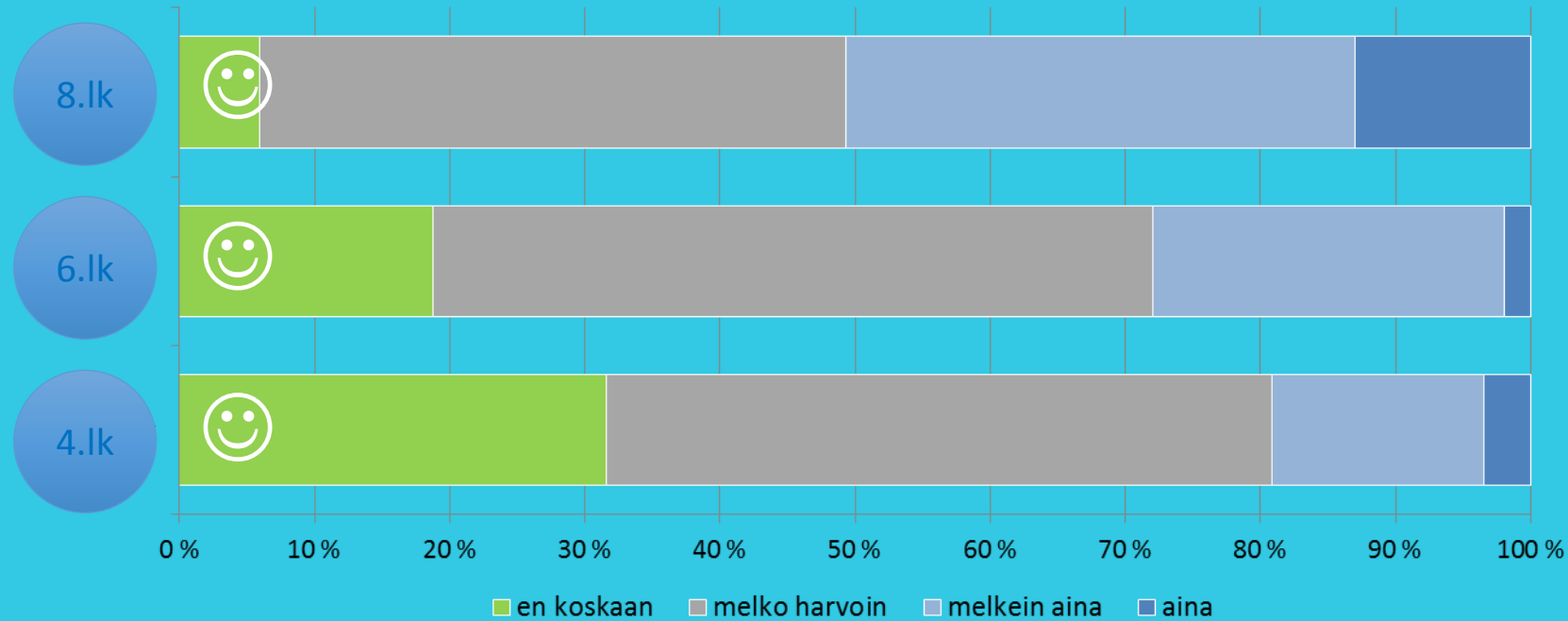
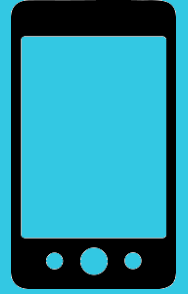

- Melkein aina vastanneiden osuus 5-15 % on huolestuttava tulos, koska kysymykseen on vain yksi oikea vastaus
- Valtakunnallisesti turvavyötä käyttävien osuus taajama-alueilla on etupenkillä 93 % ja takapenkillä 88 % (2017/Liikenneturvan tarkkailut)

Vuoden 2018 tuloksia

Matkapuhelimen käyttö liikenteessä

Huom! Asteikko ja väreit ovat käänteisiä edellisiin nähden

- Kännykän käyttö liikenteessä kasvaa iän myötä
- Vastaajista 5-10 prosentille kännykän käyttö oli aiheuttanut jonkinlaisen liikennetapaturman tai läheltä piti -tilanteen, useimmiten kaatumisen, kompastumisen tai törmäämisen

TAUSTAMATERIAALEJA KYSELYN TULOSTEN KÄSITTELYYN KOULUISSA JA KOTONA

PYÖRÄILYKYPÄRÄ -INFO

- <https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/pyorailykypara>
- Pyöräilykypärä suojaa pyöräilijän päätä. Päävamman voi syntyä jo pyöräilijän kaatuessa. Sopivan kokoinen ja päähän hyvin istuva kypärä suojaa parhaiten.
- Liikenneturvan kypärätesti osoittaa, miksi pyöräilykypärän käyttö kannattaa. Kananmunan ja minikypärän avulla näytetään, kuinka kypärä suojaa munaakin vapaapudotuksessa. Kananmunan rakenne muistuttaa ihmisen päätä: pinnalla on kova kuori, mutta sisällä massaa, joka vaurioituu helposti iskusta.
- Video: <https://www.youtube.com/watch?v=eBDgC2qwyF4>

Kypärätesti

HEIJASTIN -INFO

- <https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/heijastin>
- Pimeään aikaan liikkuvia jalankulkijoita ja pyöräilijöitä on vaikea havaita.
- Heijastin auttaa näkymään liikenteessä ja esimerkiksi autoilijaa näkemään hämärässä kulkevan kävelijän.
- Heijastimen toiminta perustuu siihen yksinkertaisuuteen, että se heijastaa valon takaisin lähteelleen. Näin esimerkiksi auton kuljettaja erottaa heijastinta käyttävän jopa seitsemän kertaa niin kaukaa kuin ilman heijastinta kulkevan.

**Katso video heijastimen
tehosta**

**Testaa animaatiolla miten
jalankulkija näkyy pimeällä**

TURVAVYÖ -INFO

- <https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/turvavyo>
- Turvavyö pelastaa riippumatta siitä matkustaako etu- vai takapenkillä, taksissa vai linja-autossa. **Kiinnitä siis turvavyö aina.**
- Oikein kiinnitetty turvavyö pitää ihmisen istuimellaan ja estää häntä iskeytymästä auton koviin sisäosiin törmäystilanteissa.
- Taajamanopeuksilla (50 km/h) tapahtuvissa kolareissa ihmisen törmäyspaino on jo 40-kertainen, joten käsillä ei kyetä estämään iskeytymistä tai autosta ulos sinkoutumista.

Turvavyön oikeanlainen käyttö

KÄNNYKÄN KÄYTTÖ LIIKENTEESSÄ -INFO

- **Lapsen matkapuhelimen käyttö liikenteessä:**
<https://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/lapsen-matkapuhelimen-kaytto-liikenteessa>
- **Yläkoululainen ja tarkkaamattomuus liikenteessä:**
<https://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/ylakoululainen-ja-tarkkaamattomuus-liikenteessa>
- Puhelu, pelaaminen, viestittely tai musiikin kuuntelu vie huomion pois liikenteen seuraamiselta, lapsilla ja nuorilla jopa enemmän kuin aikuisilla.
- Tienylityksissä ja risteyksissä ei ole turvallista keskittyä viestittelyyn, pelaamiseen tai muuhun kännykän käyttöön.
- Liikenteessä tarvitaan myös kuuloaistia, etenkin jalankulkijana tai pyöräilijänä liikuttaessa. Kuulon avulla saadaan tietoa ohittavista ajoneuvoista, lähestyvistä hälytysajoneuvoista sekä muista äänimerkeistä.
- Musiikkia kuunnellessa äänenvoimakkuuden tulisi olla kuulokkeissa ainakin sen verran matala, että ympäröivät äänet kuuluvat selkeästi ja riittävän kaukaa.

HYVINKÄÄ

Lisätietoja:

Liikennesuunnittelija

Marjukka Aronen

p. 040 566 8725

marjukka.aronen(at)hyvinkaa.fi

